

Cao-jaar 2010 was 'stroef'

door JARCO DE SWART

AMSTERDAM – De grootste werkgevers cao-adviseur, AAVN, noemt in zijn jaarevaluatie de cao-onderhandelingen van afgelopen jaar 'stroef'. Desondanks werden 509 cao's afgesloten voor ruim 3,5 miljoen werknemers in alle sectoren, dus inclusief de overheid. Het voortschrijdend gemiddelde van de loonontwikkeling kwam in 2010 uit op 1,09% op twaalfmaandsbasis, iets hoger dan de 1,02% van 2009. Voor de grootste vakbond in de marktsector FNV Bondgenoten was 2010 een 'gemiddeld cao-seizoen'.

De loonontwikkeling in 2010 is 'vrijwel stabiel' gebleven, schrijft de AAVN, die als adviseur jaarlijks betrokken is bij ruim 500 cao's in een voorpublicatie van zijn jaarlijkse cao-evaluatie. In de meeste akkoorden is sprake van gepaste loonafspraken, klinkt het tevreden. „En wat gepast is, verschilt per sector, dat beseft leeft gelukkig ook steeds meer bij de vakbonden”, zegt senior medewerker arbeidsvoorwaarden Laurens Harteveld van de AAVN. Het tempo waarin de afspraken tot stand kwamen, noemt de AAVN 'stroef': in de meeste gevallen werd pas overeenstemming bereikt nadat de oude cao al lang verlopen was.

De meest voorkomende loonafpraak was een stijging van 1% op basis van 12 maanden. Deze afspraak komt terug in bijna één op de vijf akkoorden. In ruim één op de vier akkoorden is een lagere loonstijging of zelfs geen loonstijging afgesproken.

Waar geen of een lagere loonstijging is afgesproken, zijn volgens de AAVN wel vaak afspraken gemaakt over duurzame inzetbaarheid van werknemers, een speerpunt van de werkgevers voor afgelopen en komend jaar. Afspraken daarover staan inmiddels in twee op de drie cao's. In één op de twee cao's stonden afspraken over faciliteiten voor

• FNV
Bondgenoten
bestrijdt ook
in 2011
flexwerk.

FOTO: ANP

scholing- en ontwikkeling van werknemers.

Cao-coördinator Anja Jongbloed van FNV Bondgenoten is niet ontevreden met de loonontwikkeling in de marktsector. „De lonen zijn gestegen zo rond het inflatieniveau. Daarbovenop kwamen nog zaken als een andere verdeling van de pensioenpremies of compensaties voor gestegen ziektekosten. Al met al is de koopkracht dan iets verbeterd.”

Waar de AAVN klaagt over het 'stroef' tempo van de cao-onderhandelingen, noemt Jongbloed 2010 een 'gemiddeld cao-seizoen'.

Voor komend jaar voorziet Jongbloed dat de bestrijding van flexwerk nog belangrijker gaat worden voor de vakbond. Vooral het opzetten van een eigen uitzendbureau voor flexibel technisch personeel in de metaalsector heeft inmiddels veel kwaad bloed gezet aan de vooravond van de cao-onderhandelingen. En ook voor het openbaar vervoer, waar een nieuwe cao moet komen, verwacht Jongbloed een 'hard gevecht' te moeten gaan leveren. Als klap op de vuurpijl geeft

Jongbloed zelfs een doorkijkje naar 2012. „Dan gaan de gemeenten de kabinetsbezuinigingen pas echt voelen in hun budgetten en dat zal wel ten laste komen van de burgers. En dat zullen we dan weer aan de cao-tafel moeten zien te compenseren.”

Stimuleringsprogramma ECB moet uitgebreid

Van een onzer verslaggevers

FRANKFURT – De Europese Centrale Bank (ECB) heeft de afgelopen week voor ruim € 1,1 miljard aan staatsobligaties gekocht. Dat was bijna twee keer zo veel als een week eerder, maar minder dan de helft van de hoeveelheid in de week daarvoor. Mei heeft de ECB voor € 73,5 miljard Europees staatspapier gekocht. Het gaat om leningen van landen als Griekenland, Portugal en Spanje.

Dit voorjaar heeft de ECB besloten om in navolging van de Amerikaanse centrale bank, de Fed, de banken van extra liquiditeit te voorzien door ze te verlossen van pakketten riskantere obligaties. Het opkoopprogramma moet er uiteindelijk toe bijdragen

dat de onrust op de financiële markten over de financiële zwakte broeders van de ECB verder wordt te drogen.

Door op de markt obligaties te kopen, duwt de ECB de prijs van de leningen omhoog. Door de leningen omhoog te drijven, kunnen de zogeheten Pigs-landen goedkoper lenen op de internationale kapitaalmarkt.

Eigenlijk was de ECB plan om dit najaar de liquiditeitssteun aan de markt te afbouwen. Maar de ECB en de Fed hebben dit voorjaar kunnen waarmaken.

De Fed moest zelfs aandringen nog eens voor \$ 60 miljard obligaties van banken te gaan opkopen. Fed-baas Bernanke wil meer geld in de economie pompen om de

Geveer als laatste reddingsboei

• Vinex-wijkbewoners moeten een huis vol bouwfouten slikken.

– doorvoeren, blijft Nederland hangen in een praatcultuur. De hiërarchie binnen bouwbedrijven lijkt onuitroeibaar, terwijl innovatie van onderop moet komen om succes te kunnen hebben. Het ondernemerschap van het personeel wordt nauwelijks benut. Het bolwerk van 'oude heren' schuwt vernieuwing en verandering